

FINANCE, INSURANCE AND STOCK EXCHANGE: MODERNIZATION OF THE CORPORATE PORTFOLIO

**Volodymyr Bodakovskyy, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor;**

**Yevheniya Andrushchak, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor**

*Ivan Franko National University of Lviv
Lviv, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-306-4-22>

THE INFLUENCE OF INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS ON THE FINANCIAL INFRASTRUCTURE OF UKRAINE

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ НА ФІНАНСОВУ ІНФРАСТРУКТУРУ УКРАЇНИ

В умовах глобальних потрясінь та деструктивної поведінки сусідніх держав українська економічна система перебуває в стані глибокого «фінансового шоку». Відсутність політичної та економічної стабільності, розбалансованість бюджетної системи та невідповідність законодавства реаліям сьогодення спричинило відтермінований в часі пул загроз для української державності. Руйнація логістичної сфери, ринків збуту, центрів виробництва та ринку зайнятості створюють системні виклики для державного антикризового менеджменту та підприємницького сектору України. Саме тому вивчення потенціалу міжнародних фінансових інститутів у синергії з фінансовою інфраструктурою нашої країни є стратегічно важливим та своєчасним. Адже реалізація потенціалу, особливо економічного, є основою успішного й збалансованого розвитку вітчизняної економічної системи.

Проблеми функціонування фінансової інфраструктури та міжнародних фінансових інститутів присвячено праці таких економістів-науковців як Д. Базилевич, Д. Ванькович, В. Геєць, А. Даниленко, В. Коваленко, Т. Ковальчук, В. Корнєєв, М. Крупка, В. Міщенко, В. Федосов тощо. Доречно зазначити, що питання

синергії глобальної фінансової системи з вітчизняною фінансовою інфраструктурою не достатньо вивчені. Наявна потреба дослідження кумулятивного фінансового ефекту від співпраці з міжнародними фондами фінансових ресурсів як банківської системи так і окремих підприємницьких організацій, впливу МВФ на фінансові потоки економічних систем та ефективності цільових фінансових грантових проектів для антикризового управління економічними процесами.

Доцільно зазначити, що основний перелік міжнародних фондів та фінансових організацій, які надають гранти та кредитні кошти за різними умовами спів фінансування в Україні містить: «Фонд Регіонального Співробітництва Чорного моря. Транскордонні ініціативи», «Фонд Східна Європа, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)», «Світовий банк», «United States Agency for International Development – USAID – Агентство США з міжнародного розвитку», «Фонд Чарльза Стюарта Мотта», «Програма розвитку ООН, COSME – «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу» та інші [1]. МВФ є ще одним представником фінансових інституцій глобального рівня, що відповідає за стратегічні показники та макрофінансову допомогу країнам. Наприклад, після підписання та погодження Радою директорів МВФ Україна зможе у 2023 році отримати 15,6 млрд дол. кредитного фінансування протягом наступних 48 місяців [2]. Отже, можемо стверджувати, що в Україні функціонує достатньо багато міжнародних фінансових інститутів, які мають вплив на окремі сегменти економічної системи країни. А МВФ виступає глобальним модулятором позитивних тенденцій розвитку фінансової інфраструктури України.

Необхідно наголосити, що фінансова інфраструктура як явище, теоретична дефініція та частина економічної системи не достатньо досліджена. Науковий доробок, наприклад, Н.М. Внукової містять теоретичне узагальнення концептуальних підходів до визначення поняття інфраструктури. При дослідженнях структурної варіативності інфраструктури, вона робить узагальнення, що в оптимальному визначенні маємо включати до складу інфраструктури лише ті види діяльності та суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм [3]. Автор скористалася перевагами семантичного аналізу складових, які були виявлені завдяки аналізу структурного складу різних визначень: елементи, інститути, державні, комерційні, приватні підприємства, галузі, служби, суспільні об'єднання,

організації тощо. Н.М. Внукова відмічає, що «... таке досить рідко виокремлюване поняття, як інститут, може бути опущене...».

З позиції інституційного бачення економічної системи, вивести зі структурного різноманіття інфраструктури інститути не є доречним та можливим практично, а також некоректно трансформувати категорію інститут та його характерні внутрішні особливості на «види діяльності та підприємства». А.А. Ткач здійснює дослідження базисних інститутів ринкової інфраструктури. Науковець розглядає проблематику генезису підходів до властивостей інститутів та інституційної інфраструктури в цілому, які є «іншою сентенцією базисних економічних інститутів». Він виокремлює два основні інститути – інститут прав власності й трансакційних витрат [4].

На нашу думку, фінансова інституційна інфраструктура є дефініцією, що невід’ємно пов’язана з фінансовою системою та включає усіх учасників економічної системи, які задіяні у фінансових потоках як на макро- так і на мікрорівнях. Отже, можемо стверджувати, що при такому баченні вище зазначеної дефініції можливо досліджувати як внутрішній так і зовнішній вплив. Міжнародні фінансові фонди та МВФ здійснюють зовнішній вплив. Державний менеджмент та банківська система пов’язані з внутрішнім впливом на ефективність та результативність функціонування фінансової інституційної інфраструктури.

Завдяки розвинутому взаємозв’язку української економічної системи з міжнародними фінансовими фондами в вітчизняній економічній системі зберігається достатній рівень конкуренції на окремих ринках та стимулюється інноваційний прогрес окремих галузей економіки. Спостерігається вплив на фінансову систему, що проявляється в утворенні окремих проектів стимулювання розвитку підприємництва державного рівня та окремих комерційних фінансових акцій.

Отже, можемо стверджувати, що міжнародні фінансові інститути здійснюють позитивний вплив на функціонування фінансової інституційної інфраструктури України. Стимулюють її трансформацію та імплементацію вдалих елементів міжнародних систем управління фінансовими потоками у вітчизняну практику. Вважаємо, що посилення міжнародних фінансових потоків завдяки міжнародним фінансовим фондам та інститутам дозволить створити кумулятивний ефект, який сприятиме підвищенню фінансової конкуренції, зниженню вартості кредитних ресурсів, розвитку інвестиційного ринку та активізації фінансових посередників на

ринках цінних паперів. В свою чергу, така активність спричинить збагачення фізичних осіб та підвищення рівня платоспроможного ринку країни. В довготерміновій перспективі можливі якісні трансформації усієї економіки.

Література:

1. Перелік міжнародних фондів та фінансових організацій, які надають гранти та кредитні кошти за різними умовами співфінансування. URL: <https://voladm.gov.ua/admin-assets/files/file/%D0%A4%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%B8%20%D0%9C%D0%A2%D0%94.%20%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B4%202020.pdf>
2. Історичне рішення. Як нова програма МВФ дозволить Україні залучити понад 50 мільярдів доларів. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/03/23/698343/>
3. Внукова Н.Н. Методологические проблемы развития системы рыночной инфраструктуры: Препринт доклада. Харьков : СВНЦ НАН Украины, АО "НТИ" ТТР", 1998. 16 с.
4. Ткач А.А. Базисні інститути ринкової інфраструктури в трансформаційній економіці. *Економіка розвитку*, 2004. № 92. С. 50–54.